

Archeologisch bureauonderzoek & Inventariserend
Veldonderzoek, verkennende fase

**Heereweg 56, Schoorl
Gemeente Bergen (NH)**

IDDS Archeologie rapport 2644

Colofon

Projectnummer	A1084-01
OM-nummer	5126371100
In opdracht van	Rho Adviseurs
Auteur	S. Moerman
Redactie	D. van den Biggelaar
Versie	1.2
Status	concept

Goedkeuring

B. Detmar	Gemeente Bergen	
-----------	-----------------	--

© IDDS Archeologie
Noordwijk, november 2021
ISSN 2212-9650

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

SAMENVATTING:

In opdracht van Rho Adviseurs heeft IDDS Archeologie in november 2021 een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO), verkennende fase, uitgevoerd aan de Heereweg 56 in Schoorl, gemeente Bergen (NH). De noodzaak tot het archeologisch onderzoek komt voort uit het bestemmingsplan. De doelstelling van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen en zo nodig aanvullen van de gespecificeerde verwachting.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied is gelegen op een strandwallenlandschap met Oude Duinen (Laagpakket van Zandvoort, Formatie van Naaldwijk) met daarop Jonge Duinafzettingen (Laagpakket van Schoorl, Formatie van Naaldwijk). Het plangebied maakt vermoedelijk geen onderdeel uit van de historische dorpskern van Schoorl (uitgezonderd de meest noordwestelijke rand). Op basis van de onderzoeken die in de directe omgeving van het plangebied zijn uitgevoerd, kunnen in het plangebied meerdere archeologische niveaus voorkomen. Zowel in het AMK-terrein ten zuiden van het plangebied als bij een booronderzoek ten noordwesten zijn twee niveaus aangetroffen. De dieptes hiervan variëren, doordat de niveaus zijn aangetroffen in een reliëfrijk duinlandschap. De niveaus kenmerken zich door het voorkomen van humeuze lagen met vondstmateriaal. Op het diepste niveau kunnen resten voorkomen die dateren uit de Bronstijd of IJzertijd. Deze resten zullen naar verwachting bestaan uit nederzettingsterreinen of off-site fenomenen (bijvoorbeeld akkers, tijdelijke (jacht)kampjes en dergelijke). Op het ondiepere niveau kunnen resten uit de Middeleeuwen en Nieuwe tijd worden verwacht. Wellicht was het plangebied in gebruik als akker of tuin, gelegen tussen de twee gedeeltes van de historische dorpskern van Schoorl. Uit deze periode kunnen daarom resten van ploegsporen en akkerafscheidingen in de vorm van paaltjes of greppels verwacht worden. Het historisch kaartmateriaal geeft geen aanwijzingen voor bewoning vanaf de 18e eeuw, maar oudere bebouwing kan niet uitgesloten worden.

Het booronderzoek bevestigt de ligging van het plangebied op duinzand. Of dit Jong of Oud duinzand betreft kan op basis van de boringen niet worden bepaald, aangezien beide soorten duinzand kalkloos zijn in dit gebied. Tot de maximale boordiepte van 2,8 m -mv (3,3 m NAP) zijn geen humeuze niveaus aangetroffen. De bovenste 1,2 tot 1,8 m van het plangebied is opgebracht en/of omgewerkt.

IDDS Archeologie adviseert om het plangebied, voor wat betreft het aspect archeologie, vrij te geven voor civieltechnische werkzaamheden tot 2,0 m -mv.

INHOUDSOPGAVE:

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN HET PLANGEBIED.....	4
1. INLEIDING	5
1.1. Onderzoekskader	5
1.2. Doel- en vraagstellingen van het onderzoek.....	5
1.3. Ligging van het plangebied	6
2. BUREAUONDERZOEK	7
2.1. Werkwijze.....	7
2.2. Geologie, geomorfologie en bodem	7
2.3. Archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden	11
2.4. Historische situatie en mogelijke verstoringen	13
2.5. Huidig landgebruik	14
2.6. Mogelijke verstoringen	15
2.7. Gespecificeerd verwachtingsmodel.....	15
3. VELDONDERZOEK.....	17
3.1. Onderzoekshypothese en onderzoeksopzet.....	17
3.2. Werkwijze.....	17
3.3. Resultaten	17
3.4. Interpretatie	17
4. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN.....	18
4.1. Aanbevelingen.....	19
LITERATUUR EN KAARTEN	20
LIJST VAN AFKORTINGEN EN BEGRIPPEN.....	21
BIJLAGEN	
1. Topografische kaart	
2. Archis-informatie	
3. Boorlocatiekaart	
4. Boorbeschrijvingen	
5. Periodentabel	

Administratieve gegevens van het plangebied

<i>Toponiem</i>	Heereweg 56
<i>Onderzoekmeldingsnummer</i>	5126371100
<i>Plaats</i>	Schoorl
<i>Gemeente</i>	Bergen (NH)
<i>Kadastrale aanduiding</i>	Schoorl C 3339
<i>Provincie</i>	Noord-Holland
<i>Coördinaten</i> Centrum Hoekpunten	108.090/524.330 108.060/524.346 (NW) 108.108/524.358 (NO) 108.119/524.306 (ZO) 108.072/524.298 (ZW)
<i>CMA/AMK-status</i>	Geen
<i>Archis-monumentnummer</i>	n.v.t.
<i>Oppervlakte plangebied</i>	ca. 2.440 m ²
<i>Maaiveldhoogte</i>	5,8 tot 6,7 m NAP
<i>Grondwatertrap/-stand</i>	onbekend
<i>Onderzoekskader</i>	Omgevingsvergunning
<i>Uitvoerder</i>	IDDS Archeologie Contactpersoon: mevr. S. Moerman Postbus 126 2200 AC Noordwijk (ZH) Tel: 071-4028586 E-mail: smoerman@idds.nl
<i>Bevoegde overheid</i>	Gemeente Bergen Contactpersoon: mevr. B. Detmar Postbus 175 1860 AD Bergen Tel: 072-8880378 E-mail: archeologie@debuch.nl
<i>Beheer en plaats van documentatie</i>	IDDS Archeologie, Noordwijk
<i>Uitvoeringsdatum veldwerk</i>	04-11-2021

1. Inleiding

1.1. Onderzoekskader

In opdracht van Rho Adviseurs heeft IDDS Archeologie in november 2021 een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO), verkennende fase, uitgevoerd aan de Heereweg 56 in Schoorl, gemeente Bergen (NH). De aanleiding voor dit onderzoek is de geplande sloop en nieuwbouw op het perceel. Het voormalige kantoor van de Rabobank wordt gesloopt en er komt nieuwbouw in de vorm van een appartementencomplex. Van het complex is vooralsnog alleen een schetsontwerp beschikbaar. Kelders zijn daarin niet voorzien, waardoor voor dit onderzoek wordt uitgegaan van een maximale verstoringsdiepte van 2,0 m -mv.

Op het vigerende bestemmingsplan ("Schoorl-Kernen en buurtschappen", vastgesteld 23-06-2009) valt het plangebied voor het grootste deel binnen archeologisch regime III. Het meest noordwestelijke deel van het plangebied valt binnen regime I. In regime I dient bij alle grondroerende werkzaamheden rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van archeologische waarden. In regime III is dit bij grondroerende werkzaamheden dieper dan 40 cm binnen een planomvang van 500 m² of groter. De vrijstellingsgrenzen uit beide regimes worden met de geplande nieuwbouw overschreden.

1.2. Doel- en vraagstellingen van het onderzoek

De doelstelling van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Dit gebeurt aan de hand van bestaande bronnen over bekende en verwachte archeologische waarden binnen het plangebied. Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen en zo nodig aanvullen van de gespecificeerde verwachting. Daarnaast wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap in het plangebied, voor zover deze vormeenheden van invloed kunnen zijn geweest op de bruikbaarheid van de locatie door de mens in het verleden. Op basis van de resultaten van het onderzoek kunnen kansarme zones van het plangebied worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd voor behoud of voor vervolgonderzoek. Om deze doelstelling te kunnen realiseren, wordt op de volgende vragen een antwoord gegeven:

- Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de locatie?
- Hoe is de bodemopbouw in het plangebied en in welke mate is deze nog als intact te beschouwen?
- Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied? Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?
- Wat is de specifieke archeologische verwachting van het plangebied en wordt deze bij het veldonderzoek bevestigd?
- Hoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, kunnen er toch archeologische indicatoren worden aangetroffen. Indien deze worden aangetroffen, dan gelden tevens de volgende vragen: wat is de verticale en horizontale ligging van de aangetroffen indicatoren, wat is de datering en wat is de invloed van deze vondsten op de archeologische verwachting van het plangebied?
- In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden?

Het archeologisch bureauonderzoek en het inventariserend veldonderzoek zijn uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 4.1 (Centraal College van Deskundigen 2018) en het Plan van Aanpak (PvA; Moerman 2021).

Voor de in dit rapport gebruikte geologische en archeologische tijdsaanduidingen wordt verwezen naar Bijlage 5. Afkortingen en enkele vaktermen worden achterin dit rapport uitgelegd (zie lijst van afkortingen en begrippen).

1.3. Ligging van het plangebied

De ligging van het (her) in te richten gebied, ofwel het plangebied, is weergegeven in Bijlage 1. Het plangebied ligt ten oosten van de Heereweg en wordt begrensd door de weg in het westen, bebouwde percelen in het noorden en zuiden, en Sportpark Sportlaan in het oosten. Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 2.440 m² en een maaiveldhoogte die varieert van 5,8 tot 6,7 m NAP. De exacte ligging en contouren van het plangebied zijn nader weergegeven in Bijlage 3 en Figuur 1.

Om tot een gespecificeerde verwachting voor het plangebied te komen, is niet alleen gekeken naar bekende gegevens over het plangebied zelf maar ook naar de omgeving. Voor het totale onderzochte gebied, oftewel het onderzoeksgebied, is als begrenzing een straal van 100 m rondom het plangebied gekozen. Met deze straal wordt eerder archeologisch onderzoek in de historische dorpskern van Schoorl bekeken.

Figuur 1: Het plangebied op een recente luchtfoto (bron: PDOK).

2. Bureauonderzoek

2.1. Werkwijze

Bij het bureauonderzoek zijn gegevens verzameld over bekende of verwachte archeologische en bouwhistorische waarden binnen het onderzoeksgebied. Onderstaande bronnen zijn geraadpleegd:

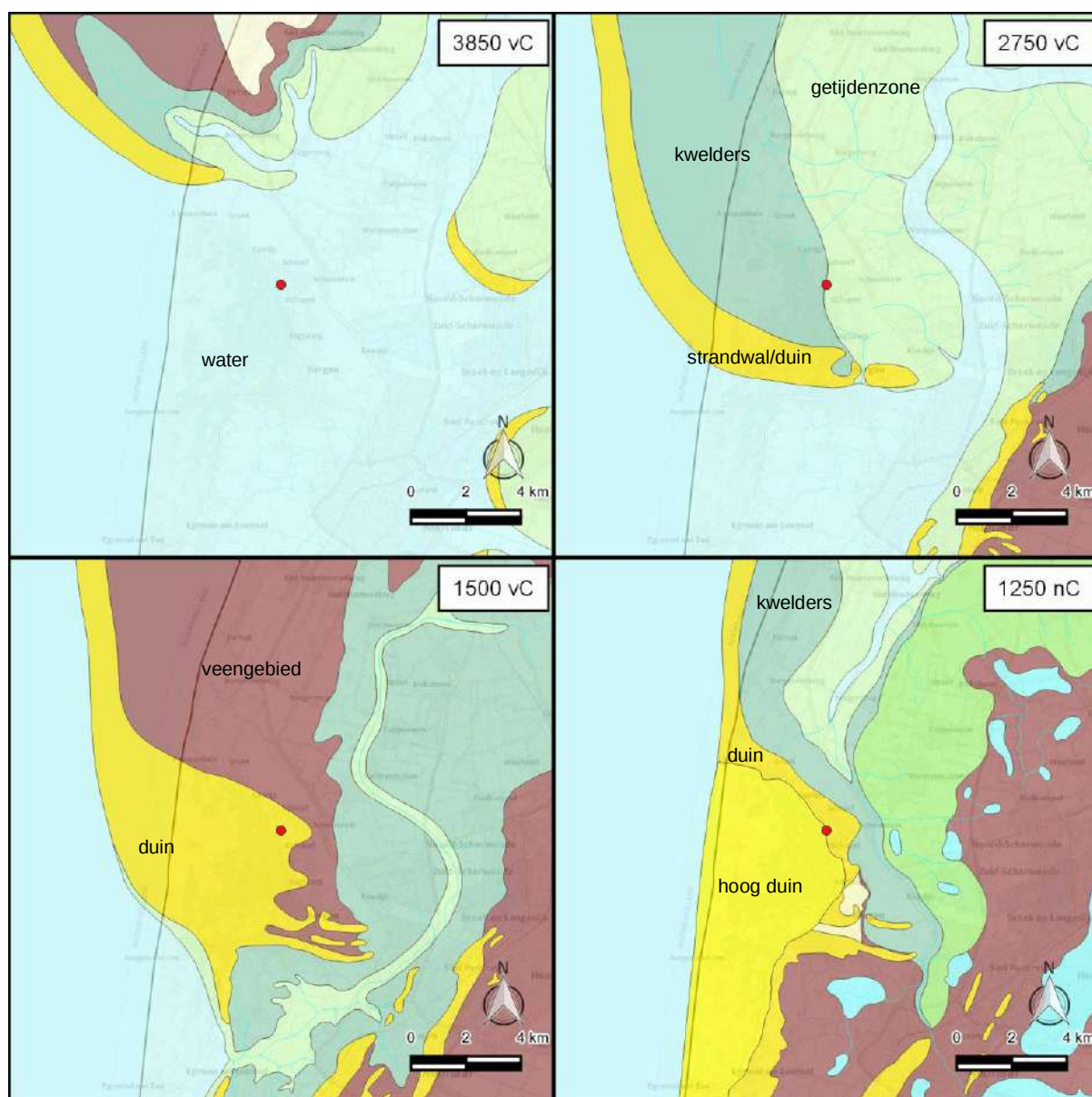
Bron	Opmerkingen
Huidige en toekomstige situatie	
Actuele topografische kaart	
Recente luchtfoto (PDOK)	
Opdrachtgever	
KLIC	
(Rijks)monumenten (via Archis)	Geen (Rijks)monumenten aanwezig
Historische situatie en mogelijke verstoringen	
Kadastraal minuutplan 1811-1832 (beeldbank.cultureelerfgoed.nl ; hisqis.nl)	
Diverse topografische kaarten uit het einde van de 19 ^e en de 20 ^e eeuw (topotijdreis.nl)	
Bouw-/constructietekeningen van de te slopen bouwwerken	
Bodemloket (www.bodemloket.nl) voor informatie over tanks, saneringen, ontgravingen	
Milieukundig bodemonderzoek	Is tegelijk met het archeologisch onderzoek uitgevoerd
Militair erfgoed	
Militaire landschapskaart (rce.webgispublisher.nl)	
Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (ikme.nl)	
Archeologie en bouwhistorie	
Archeologisch Informatie Systeem (Archis; archis.cultureelerfgoed.nl)	
Archeologische Monumenten Kaart (AMK; via Archis)	
Bureauonderzoek voor het bestemmingsplangebied (Visser-Poldervaart / Alders 2005)	
Bodemkaarten, geomorfologische kaarten en hoogtekarten	
Atlas van Nederland in het Holoceen (Vos <i>et al.</i> 2018)	
Geologische kaart, kaartblad 19 West Alkmaar (Rijks Geologische Dienst 1987)	
Bodemkaart van Nederland (BRO; via Archis)	
Grondwatertrappenkaart (maps.bodemdata.nl)	
Geomorfologische kaart van Nederland (BRO; via Archis)	
Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN3; www.ahn.nl)	
DINOloket (www.dinoloket.nl)	
Archieven, heemkundekringen, amateurarcheologen, overige informatie	
Archieven	
Amateurarcheologen, gebiedsgerichte specialisten, depots	
Onderzoeksrapporten en achtergrondliteratuur	Zie literatuurlijst

2.2. Geologie, geomorfologie en bodem

2.2.1. Ontstaansgeschiedenis landschap

Met het begin van het Holoceen (ca. 10.000 jaar voor Chr.) stegen de temperaturen en daarmee ook de zeespiegel. Het huidige kustgebied bestond destijds uit een groot waddengebied. Vanaf 4500-4000

voor Chr. nam de stijging van de zeespiegelstand sterk af en raakte de kust afgesloten door een reeks strandwallen. Op enkele plaatsen waren er onderbrekingen in deze strandwallen, waaronder ter plaatse van het Zeegat van Bergen (Figuur 2, 3850 voor Chr.). In de loop van de tijd werd dit zeegat kleiner en schoof de noordelijke grens van het zeegat naar het zuiden op en verplaatsten de strandwallen zich eveneens zuidwaarts. Rond 2750 voor Chr. lag Schoorl achter een strandwal, op de overgang van een getijdenzone naar een kwelderzone (Figuur 2, 2750 voor Chr.). Op de strandwal ontstonden door verstuiving van zand lage duinen (oude duinen). Doordat het duingebied zich naar het noorden uitbreidde, kwam ook het plangebied rond 1500 voor Chr. op het duin te liggen (Figuur 2, 1500 voor Chr.). Deze situatie bleef gelijk totdat er rond de 11^e eeuw na Chr. een periode van veel zandverstuivingen aanbrak. Hierbij werden de Jonge duinen gevormd, die hoogtes tot 20 m kunnen bereiken. Schoorl ligt op de grens van de lage Oude duinen en de hoge Jonge duinen (Figuur 2, 1250 na Chr.). De zandverstuivingen zorgden voor veel hinder in de dorpen. Sommige dorpen zijn verplaatst, maar of dat ook voor Schoorl geldt is niet bekend (Visser-Poldervaart / Alders 2005).

Figuur 2: Landschappelijke ontwikkeling. Het plangebied is weergegeven met de rode stip.

2.2.2. Geomorfologie en geologie

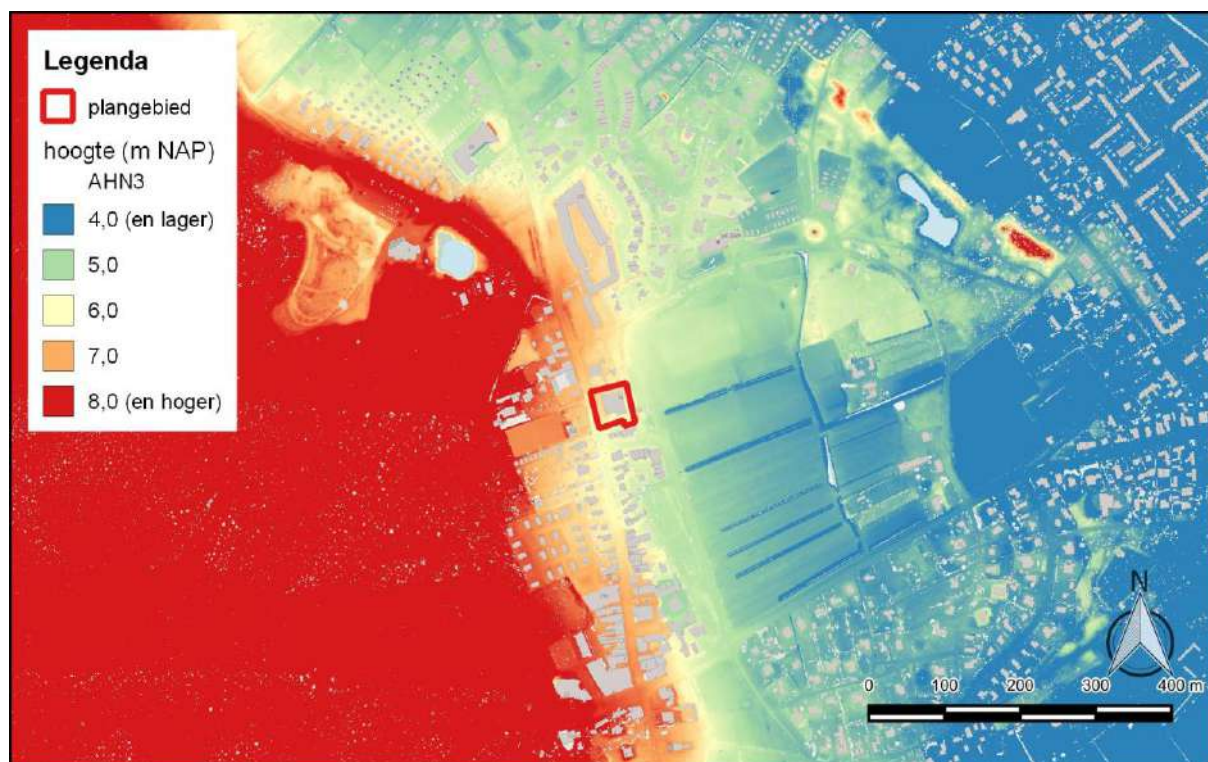
Volgens de Geologische kaart van Nederland (1:50.000) bestaat de ondergrond in het plangebied uit (vanaf het maaiveld) Jonge Duin- en strandzanden (Laagpakket van Schoorl, Formatie van Naaldwijk) op Oude Duin- en strandzanden (Laagpakket van Zandvoort, Formatie van Naaldwijk) op afzettingen van het Laagpakket van Wormer (Formatie van Naaldwijk). Plaatselijk kunnen tussen de duinafzettingen en het Laagpakket van Wormer nog lagen Hollandveen (Hollandveen Laagpakket, Nieuwkoop Formatie) en/of afzettingen van het Laagpakket van Walcheren (Formatie van Naaldwijk) aanwezig zijn. Ten noorden van het Gat van Bergen (waar het plangebied en Schoorl liggen) zijn zowel het oude als het jonge duinzand kalkloos (Berendsen 2004).

Op de geomorfologische kaart staat het plangebied weergegeven als bebouwde kom waardoor geen geomorfologische eenheid bekend is (Figuur 3). Ten westen en ten zuidoosten van de dorpskern van Schoorl komen kustduinen met bijbehorende vlakten en laagten voor. Aan de noordzijde van Schoorl zijn deze afgegraven.

Figuur 3: Het plangebied op de geomorfologische kaart (bron: BRO).

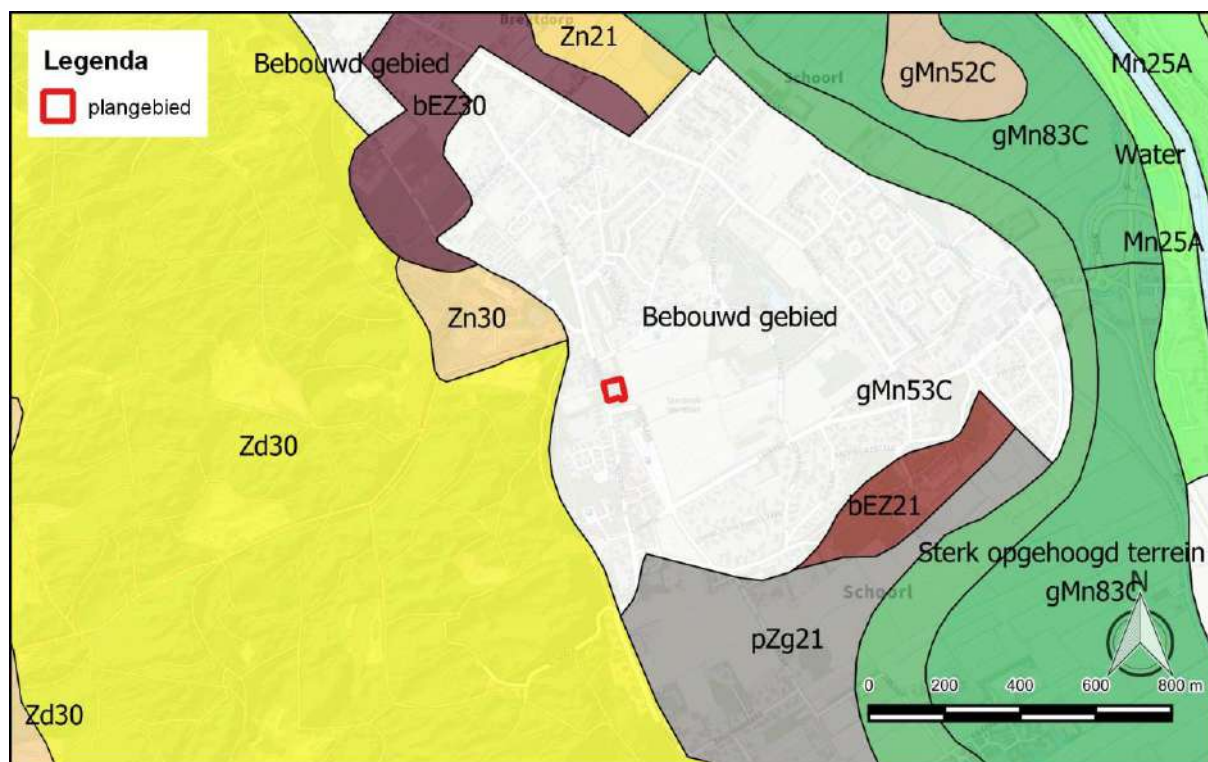
Op de hoogtekarte (Figuur 4) is duidelijk zichtbaar dat het plangebied gelegen is in een overgangszone tussen de hoge kustduinen in het westen en een laaggelegen gebied in het oosten.

Figuur 4: Het plangebied op het AHN3 (www.ahn.nl).

2.2.3. Bodem

Op de bodemkaart ligt het plangebied in bebouwd gebied, waardoor geen bodemkundige eenheid bekend is (Figuur 5). Op de hoge kustduinen komen duinvaaggronden van grof zand voor (kaartcode Zd30). Dit zijn jonge gronden waarin niet of nauwelijks bodemvorming heeft plaatsgevonden. De lagere delen van de duinen bestaan uit enkeerdgronden (kaartcodes bEZ21 en bEZ30), vlakvaaggronden (kaartcode Zn21) en beekeerdgronden (kaartcode pZg21). Enkeerdgronden hebben een humeuze bovenlaag dikker dan 50 cm, veelal ontstaan onder invloed van tuinbouw (waaronder bloembollenteelt), waarvoor de bovengrond diep is omgespit. Bij de vlakvaaggronden is de humeuze bovengrond 15 à 50 cm dik. De beekeerdgronden hebben een relatief natte ligging door kwel vanuit de duinen.

Figuur 5: Het plangebied op de bodemkaart (bron: BRO).

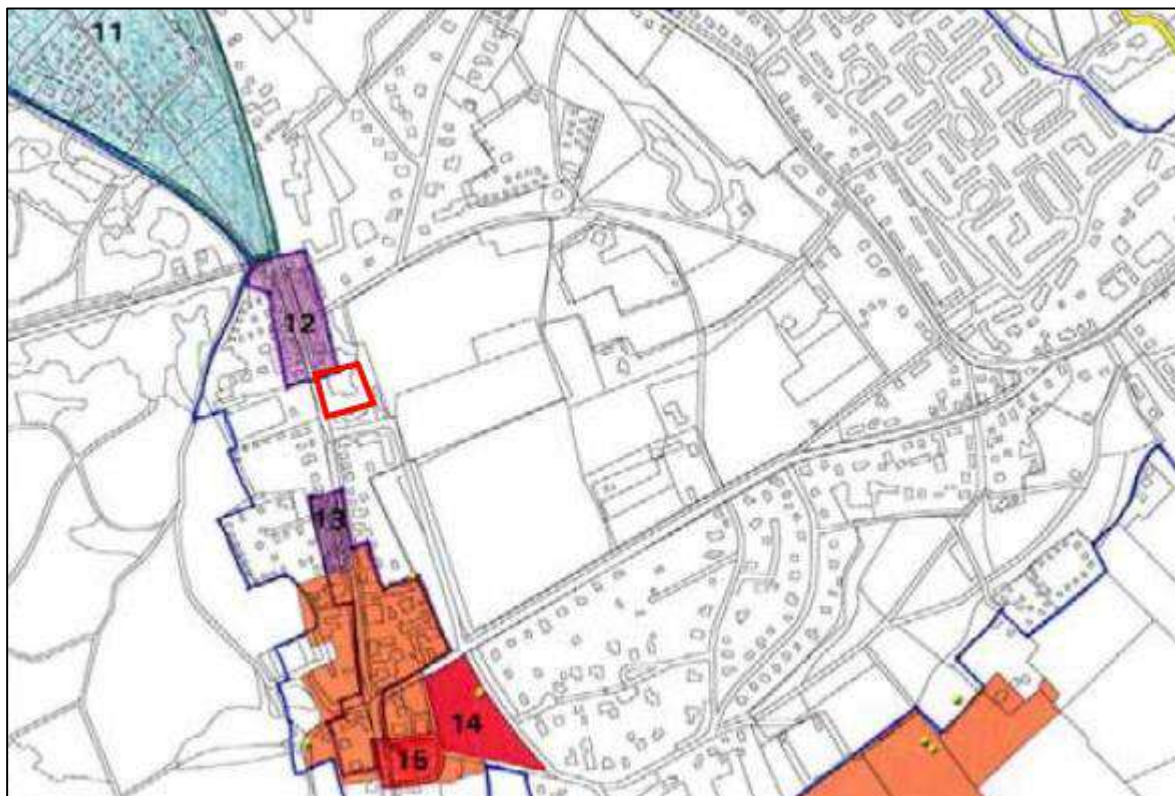
2.3. Archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden

Binnen het plangebied zijn geen terreinen aanwezig die op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) als waardevol staan aangegeven. Ook zijn er geen waarnemingen en vondsten gemeld en geen eerdere onderzoeken uitgevoerd. Wel heeft het plangebied onderdeel uitgemaakt van een grootschalig bureauonderzoek voor het bestemmingsplangebied in 2005 (Archisnr. 2070484100; Visser-Poldervaart / Alders 2005). Het is niet bekend of in het plangebied ondergrondse bouwhistorische waarden aanwezig zijn.

In het bureauonderzoek voor het bestemmingsplangebied is de meest noordwestelijke rand van het plangebied aangeduid als onderdeel van de mogelijke historische dorpskern van Schoorl (Figuur 6). Het zou dan gaan om een noordelijke uitloper van de dorpskern. Het voornaamste deel van de historische dorpskern van Schoorl ligt ten zuiden van het plangebied en heeft een hoge archeologische waarde op de AMK (monument 13869). Direct ten oosten van monument 13869 ligt een terrein van zeer hoge archeologische waarde (monument 4248, Laanweg/Brinklaantje) waar zowel middeleeuwse als prehistorische resten zijn aangetroffen. Er is sprake van twee, stratigrafisch gescheiden woonniveaus. Het bovenste (0,88-1,55 m -mv; ca. 3,5 tot 4 m NAP¹) is op basis van het vondstmateriaal in de Vroege Middeleeuwen gedateerd en het onderste (1,9-2,4 m -mv; ca. 2,5 tot 3 m NAP²) in de prehistorie, mogelijk Bronstijd of IJzertijd. De niveaus zijn overstoven met duinzand.

¹ Globale diepte op basis van een gemiddeld maaiveldniveau van 5 m NAP.

² Idem.

Figuur 6: Bekende en verwachte archeologische waarden. Het plangebied is rood omlijnd. Het paarse gebied met nummer 12 geeft de historische kern van Schoorl (?) weer. De overige weergegeven terreinen zijn de geest van Bregtdorp (en Schoorl?) (nr. 11), de historische kern van Schoorl (nr. 13), Laanweg/Brinklaantje (nr. 14) en het kerkterrein van Schoorl (nr. 15). Ongenummerde gekleurde zones zijn AMK-terreinen.

In de directe omgeving van het plangebied (binnen een straal van 100 m) zijn drie booronderzoeken uitgevoerd.

Aan de Heereweg 65-69 werden in 2017 boringen uitgevoerd (Archisnr. 4039902100; Exaltus / Orbons 2019) op basis van een advies van een bureauonderzoek uit 2004 (Archisnr. 2215085100). In de boringen werd een dik pakket duinzand aangetroffen met daarin meerdere dunne bandjes humeus zand, kenmerkend voor meerdere afzonderlijke overstuivingsfases. Op basis van het ontbreken van vegetatiehorizonten en archeologische indicatoren in de verkennende boringen werd de kans op een vindplaats klein geschat. De bovengrond was bovendien verstoord, variërend van 0,8 m tot meer dan 2,0 m -mv.

Aan de Heereweg 77 werden onder een recent ophogingspakket twee overstuivingsniveaus aangetroffen (Archisnr. 4009098100; Rap / Wullink 2016). De bovenste overstuivingslaag bevatte een sterk geroerde akkerlaag en werd gedateerd in de Late Middeleeuwen – Nieuwe tijd. De verwachting voor een vindplaats uit deze periode was echter laag omdat het pakket sterk geroerd was. Het tweede overstuivingspakket werd aangetroffen vanaf 1,7 m -mv (5,6 m NAP). In de top van het pakket was een bodem aanwezig. Het pakket werd geïnterpreteerd als het oorspronkelijke duin uit de Bronstijd. Op basis van het ontbreken van archeologische indicatoren in de verkennende/karterende boringen werd de kans op een vindplaats klein geacht en werd het gebied vrijgegeven.

Van een booronderzoek dat in mei 2021 is uitgevoerd aan de Molenweg 5-9 zijn in Archis nog geen resultaten bekend (Archisnr. 5065621100).

2.4. Historische situatie en mogelijke verstoringen

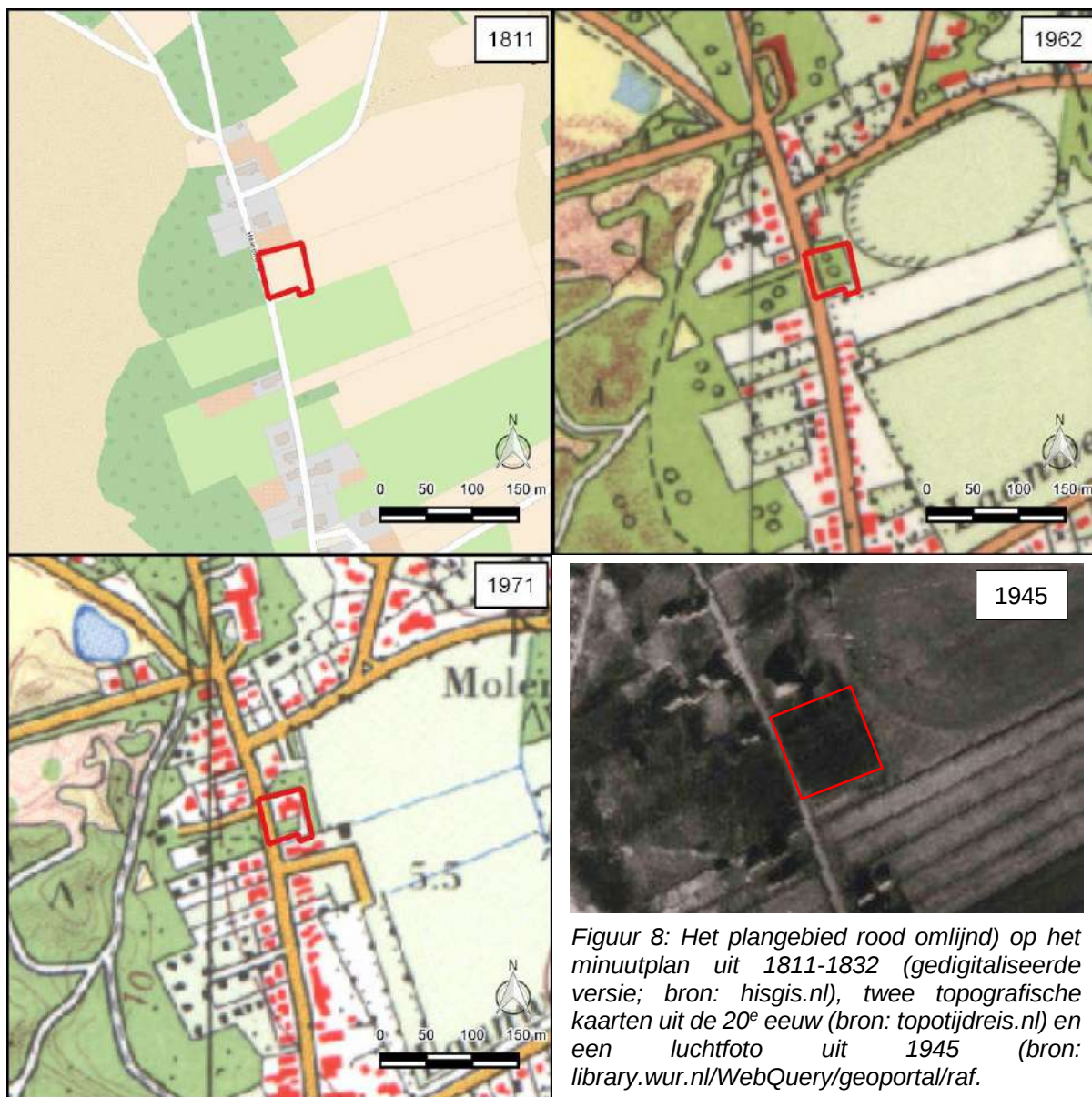
De oudst geraadpleegde kaart is een gravure van J. Ottens uit ca. 1700 (Figuur 7). Deze kaart lijkt het plangebied als onbebouwd weer te geven. Hoewel de kaart te onnauwkeurig is om dit met zekerheid vast te kunnen stellen, is dit wel het beeld dat ook op de oudste nauwkeurige kaart (het minuutplan uit het begin van de 19^e eeuw) is weergegeven (Figuur 7). Op die kaart is het plangebied als bouwland in gebruik.

Figuur 7: Het plangebied (weergegeven met de rode cirkel) op een uitsnede van de gravure van J. Ottens uit ca. 1700 (bron: denhelderopdekaart.nl).

Vanaf het einde van de 19^e eeuw is topografisch kaartmateriaal beschikbaar voor het plangebied (Figuur 7). Het plangebied staat hierop aangegeven als een bosperceel. In 1958 wordt een vergunning afgegeven voor het bouwen van een kantoorgebouw met woonhuis in het plangebied. Uit de bouwtekeningen³ blijkt dat het pand op staal is gefundeerd. De onderzijde van de fundering bevindt zich op 0,85 m onder peil, waarbij peil gelijk is aan de bovenzijde van de begane grondvloer. Er is geen sprake van een kelder. In 1967 is vergunning verleend voor een uitbreiding. Ook de uitbreiding is niet onderkelderd en is op staal gefundeerd. De onderzijde van de funderingen bevindt zich op 0,7 m -mv. De uitbreiding die in 1981 plaatsvond heeft een fundering op betonnen poeren waarvan de onderzijde zich op 2,2 m onder vloerniveau bevindt. Deze poeren zijn aangebracht onder een funderingsbalk van 0,4 m dik die zich op hetzelfde niveau als de onderzijde van de oude funderingen bevindt. Op basis hiervan is onder de uitbreiding uit 1981 waarschijnlijk tot minimaal 1,1 m -mv ontgraven. Globaal betreft dit de zuidelijke helft van de bebouwing.

³ Alle bouwtekeningen zijn auteursrechtelijk beschermd en kunnen daarom niet opgenomen worden in het rapport.

Figuur 8: Het plangebied rood omlijnd) op het minuutplan uit 1811-1832 (gedigitaliseerde versie; bron: hisgis.nl), twee topografische kaarten uit de 20^e eeuw (bron: topotijdreis.nl) en een luchtfoto uit 1945 (bron: library.wur.nl/WebQuery/geoportal/raf).

2.4.1. Tweede Wereldoorlog

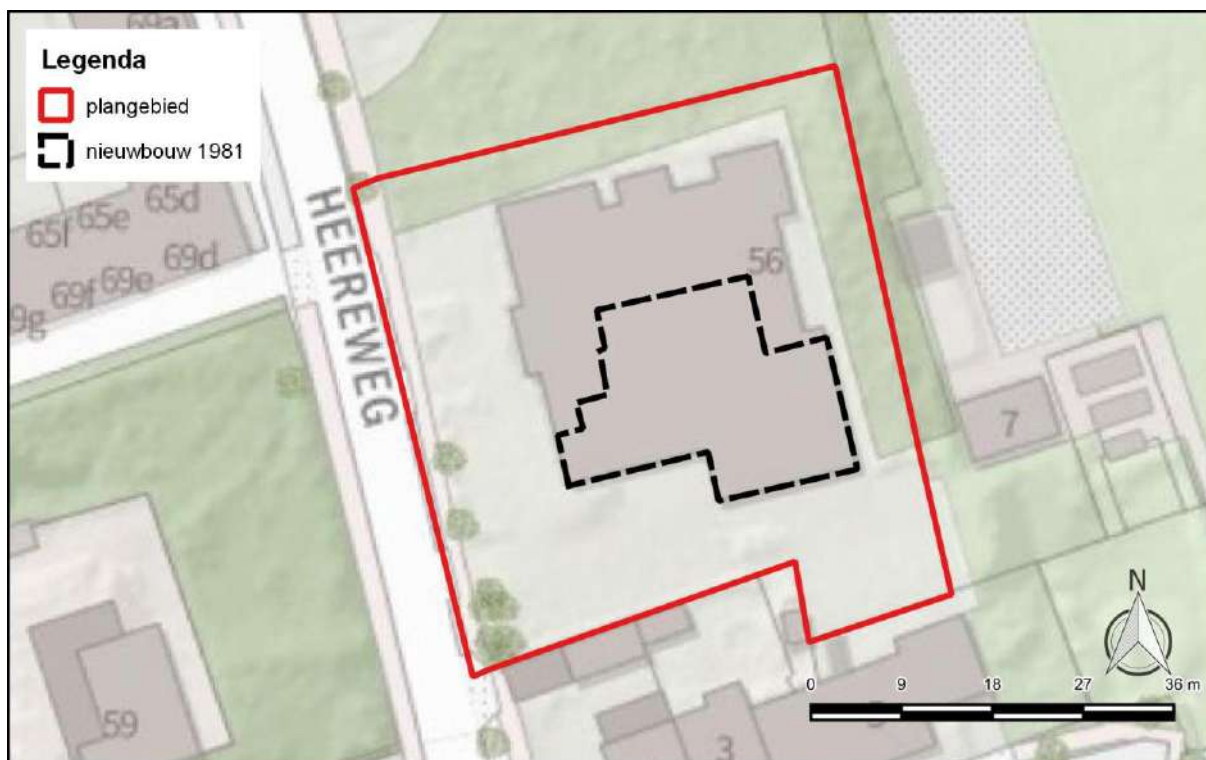
Volgens de Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (ikme.nl) is het plangebied gelegen binnen de Atlantikwall. Dit was een Duitse verdedigingslinie die zich langs de gehele Europese westkust uitstreckte. De militaire landschapskaart (rce.webgispublisher.nl) geeft geen verdedigingswerken weer in of nabij het plangebied. Op een RAF luchtfoto uit 1945 is het perceel in gebruik als bos en zijn in het plangebied en de omgeving geen bijzonderheden te herkennen (library.wur.nl/WebQuery/geoportal/raf). Er geldt daarom geen bijzondere verwachting voor archeologische resten uit de Tweede Wereldoorlog.

2.5. Huidig landgebruik

Ten tijde van het veldonderzoek was het plangebied bebouwd met een voormalig kantoor van de Rabobank. Het omliggende gebied was geasfalteerd en als parkeerplaats in gebruik. Tussen het kantoorpand en de Heereweg zullen zich diverse kabels en leidingen bevinden.

2.6. Mogelijke verstoringen

Verstoringen worden verwacht onder het huidige kantoorpand, met name het deel uit 1981, en ter plaatse van de kabels en leidingen die liggen tussen het pand en de weg. Ook kunnen verstoringen voorkomen die zijn ontstaan door het voormalige bosperceel rond 1971 bouwrijp werd gemaakt. De bomen zullen toen zijn gerooid en de wortels verwijderd. Mogelijk is het plangebied toen afgegraven, opgehoogd en/of geëgaliseerd.

Figuur 9: De diepste verstoringen worden verwacht onder de nieuwbouw uit 1981.

2.7. Gespecificeerd verwachtingsmodel

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied is gelegen op een strandwallenlandschap met Oude Duinen (Laagpakket van Zandvoort, Formatie van Naaldwijk) met daarop Jonge Duinafzettingen (Laagpakket van Schoorl, Formatie van Naaldwijk). Het plangebied maakt vermoedelijk geen onderdeel uit van de historische dorpskern van Schoorl (uitgezonderd de meest noordwestelijke rand).

Op basis van de onderzoeken die in de directe omgeving van het plangebied zijn uitgevoerd, kunnen in het plangebied meerdere archeologische niveaus voorkomen. Zowel in het AMK-terrein ten zuiden van het plangebied als bij een booronderzoek ten noordwesten zijn twee niveaus aangetroffen. De dieptes hiervan variëren, doordat de niveaus zijn aangetroffen in een reliëfrijk duinlandschap. De niveaus kenmerken zich door het voorkomen van humeuze lagen met vondstmateriaal.

Op het diepste niveau kunnen resten voorkomen die dateren uit de Bronstijd of IJzertijd. Deze resten zullen naar verwachting bestaan uit nederzettingsterreinen of off-site fenomenen (bijvoorbeeld akkers, tijdelijke (jacht)kampjes en dergelijke).

Op het ondiepere niveau kunnen resten uit de Middeleeuwen en Nieuwe tijd worden verwacht. Wellicht was het plangebied in gebruik als akker of tuin, gelegen tussen de twee gedeeltes van de historische dorpskern van Schoorl. Uit deze periode kunnen daarom resten van ploegsporen en akkerafscheidingen

in de vorm van paaltjes of greppels verwacht worden. Het historisch kaartmateriaal geeft geen aanwijzingen voor bewoning vanaf de 18^e eeuw, maar oudere bebouwing kan niet uitgesloten worden.

De bodemmatrix en de lage grondwaterstanden maken dat de omstandigheden relatief ongunstig zijn voor het aantreffen van (onverkoalde) organische vondsten. Anorganische vondsten kunnen wel in goede staat voorkomen.

Om het verwachtingsmodel te toetsen en waar nodig aan te vullen en om te controleren in hoeverre de bodemopbouw in het plangebied nog intact is, is er een Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase, uitgevoerd.

3. Veldonderzoek

3.1. Onderzoekshypothese en onderzoeksopzet

Het doel van het Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase, is om de in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting te toetsen en waar nodig aan te passen. Tijdens het veldonderzoek wordt vastgesteld waar de oorspronkelijke bodemopbouw intact is gebleven en waar niet. Daarnaast wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Kansarme zones worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd voor de volgende fasen. Het veldonderzoek bestond uit een booronderzoek.

3.2. Werkwijze

In het plangebied zijn 5 boringen gezet met een diepte van 2,0 tot 2,8 m beneden het maaiveld (bijlage 3 en 4). Deze boringen zijn verdeeld over het plangebied. Er is gebruik gemaakt van een Edelmanboor met een diameter van 10 cm voor de lagen boven de grondwaterspiegel en een zuigerboor met een diameter van 4 cm voor de lagen onder de grondwaterspiegel. Het veldonderzoek is uitgevoerd door D.F.A.M. van den Biggelaar (Senior KNA Prospector).

De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB; SIKB 2008) met behulp van een veldcomputer en het programma TerraIndex van I.T. Works. De locaties van de boringen (x- en y-waarden) zijn ingemeten vanuit de bebouwing. De hoogtes van de boringen (z-waarden) zijn bepaald aan de hand van het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN3; PDOK). De opgeboorde monsters zijn door middel van verbrokkelen in het veld onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerk, baksteen, vuursteen, huttenleem en bot.

3.3. Resultaten

3.3.1. Lithologie, geologie en bodemopbouw

De ondergrond van het plangebied bestaat tot de maximale boordiepte van 2,8 m -mv (3,3 m NAP) uit kalkloos, matig fijn, zwak siltig zand. De bovenste 1,2 tot 1,8 m is omgewerkt en deels ook opgebracht. Ten opzichte van NAP ligt de onderzijde van het omgewerkte en opgebrachte pakket op 4,2 tot 5,2 m. Door de omwerkingen is geen sprake meer van een natuurlijke bodemopbouw. Binnen de geboorde diepte zijn geen humeuze niveaus aanwezig.

3.3.2. Archeologische indicatoren

In de boringen zijn geen archeologische indicatoren waargenomen.

3.4. Interpretatie

Zoals werd verwacht op basis van het bureauonderzoek bestaat de ondergrond van het plangebied uit duinzand. Of dit Jong of Oud duinzand betreft kan op basis van de boringen niet worden bepaald, aangezien beide soorten duinzand kalkloos zijn in dit gebied. Tot de maximale boordiepte van 2,8 m -mv (3,3 m NAP) zijn geen humeuze niveaus aangetroffen. De bovenste 1,2 tot 1,8 m van het plangebied is opgebracht en/of omgewerkt.

4. Conclusie en aanbevelingen

In opdracht van Rho Adviseurs zijn in november 2021 een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO), verkennende fase, uitgevoerd in verband met de geplande (her)ontwikkeling van het plangebied aan de Heereweg 56 in Schoorl, gemeente Bergen (NH). Ten behoeve van het onderzoek is een aantal vragen gesteld die als volgt beantwoord kunnen worden:

- *Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de locatie?*

Het plangebied is gelegen op duinzand. Of dit Jong of Oud duinzand betreft kan op basis van de boringen niet worden bepaald, aangezien beide soorten duinzand kalkloos zijn in dit gebied.

- *Hoe is de bodemopbouw in het plangebied en in welke mate is deze nog als intact te beschouwen?*

De bovenste 1,2 tot 1,8 m is omgewerkt en deels ook opgebracht. Ten opzichte van NAP ligt de onderzijde van het omgewerkte en opgebrachte pakket op 4,2 tot 5,2 m. Door de omwerkingen is geen sprake meer van een natuurlijke bodemopbouw. Binnen de geboorde diepte zijn geen humeuze niveaus aanwezig.

- *Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied? En zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?*

Tot de maximale boordiepte van 2,8 m -mv (3,3 m NAP) zijn geen archeologisch relevante afzettingen aanwezig.

- *Wat is de specifieke archeologische verwachting van het plangebied en wordt deze bij het veldonderzoek bevestigd?*

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied is gelegen op een strandwallenlandschap met Oude Duinen (Laagpakket van Zandvoort, Formatie van Naaldwijk) met daarop Jonge Duinafzettingen (Laagpakket van Schoorl, Formatie van Naaldwijk). Het plangebied maakt vermoedelijk geen onderdeel uit van de historische dorpskern van Schoorl (uitgezonderd de meest noordwestelijke rand). Op basis van de onderzoeken die in de directe omgeving van het plangebied zijn uitgevoerd, kunnen in het plangebied meerdere archeologische niveaus voorkomen. Zowel in het AMK-terrein ten zuiden van het plangebied als bij een booronderzoek ten noordwesten zijn twee niveaus aangetroffen. De dieptes hiervan variëren, doordat de niveaus zijn aangetroffen in een reliëfrijk duinlandschap. De niveaus kenmerken zich door het voorkomen van humeuze lagen met vondstmateriaal. Op het diepste niveau kunnen resten voorkomen die dateren uit de Bronstijd of IJzertijd. Deze resten zullen naar verwachting bestaan uit nederzettingsterreinen of off-site fenomenen (bijvoorbeeld akkers, tijdelijke (jacht)kampjes en dergelijke). Op het ondiepere niveau kunnen resten uit de Middeleeuwen en Nieuwe tijd worden verwacht. Wellicht was het plangebied in gebruik als akker of tuin, gelegen tussen de twee gedeeltes van de historische dorpskern van Schoorl. Uit deze periode kunnen daarom resten van ploegsporen en akkerafscheidingen in de vorm van paaltjes of greppels verwacht worden. Het historisch kaartmateriaal geeft geen aanwijzingen voor bewoning vanaf de 18e eeuw, maar oudere bebouwing kan niet uitgesloten worden.

Het booronderzoek bevestigt de ligging van het plangebied op duinzand. Of dit Jong of Oud duinzand betreft kan op basis van de boringen niet worden bepaald, aangezien beide soorten duinzand kalkloos zijn in dit gebied. Tot de maximale boordiepte van 2,8 m -mv (3,3 m NAP) zijn geen humeuze niveaus aangetroffen. De bovenste 1,2 tot 1,8 m van het plangebied is opgebracht en/of omgewerkt.

- *Hoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, kunnen er toch archeologische indicatoren worden aangetroffen. Indien deze worden aangetroffen, dan gelden tevens de volgende vragen: wat is de verticale en horizontale ligging van de aangetroffen indicatoren, wat is de datering en wat is de invloed van deze vondsten op de archeologische verwachting van het plangebied?*

In de boringen zijn geen archeologische indicatoren waargenomen.

- *In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden?*

Uit de boringen blijkt dat de kans zeer klein is dat archeologische waarden bedreigd worden bij de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden, aangenomen dat deze reiken tot maximaal 2,0 m - mv.

4.1. Aanbevelingen

Uit het onderzoek blijkt dat de kans zeer klein is dat archeologische waarden bedreigd worden bij de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden, aangenomen dat deze reiken tot maximaal 2,0 m - mv. IDDS Archeologie adviseert om het plangebied, voor wat betreft het aspect archeologie, vrij te geven voor civieltechnische werkzaamheden tot 2,0 m -mv.

Bovenstaand advies dient gecontroleerd en beoordeeld te worden door de bevoegde overheid, in dit geval de Gemeente Bergen. Deze zal vervolgens een besluit nemen inzake de te volgen procedure. IDDS Archeologie wil meegeven dat voordat dit besluit genomen is, er niet begonnen kan worden met bodemverstorende activiteiten of activiteiten die voorbereiden op bodemverstoringen.

Het uitgevoerde onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Het archeologisch onderzoek is erop gericht om de kans op het onverwacht aantreffen dan wel het ongezien vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen. Aangezien het onderzoek is uitgevoerd door middel van een steekproef kan echter, op basis van de onderzoeksresultaten, de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische waarden niet gegarandeerd worden. Wij wijzen u er graag op dat indien archeologische waarden worden aangetroffen, deze conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet zo spoedig mogelijk bij de minister voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gemeld dienen te worden. Dit kan door het invullen van het vondstmeldingsformulier op de website van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (www.cultureelerfgoed.nl) of door contact op te nemen met de InfoDesk (info@cultureelerfgoed.nl).

Literatuur en kaarten

- Berendsen, H.J.A., 2005³ (1997): *Landschappelijk Nederland. De fysisch-geografische regio's*, Assen.
- Centraal College van Deskundigen, 2018: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1*, Gouda.
- Exaltus, R. / J. Orbons, 2019: *Heereweg 65-69, Schoorl, gemeente Bergen. Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O); Verkennend booronderzoek*, Eijsden (ArcheoPro Archeologisch rapport 17032).
- Moerman, S., 2021: *Plan van aanpak. Heereweg 56 in Schoorl, gemeente Bergen (NH)*, Noordwijk (Intern rapport, IDDS Archeologie).
- Mulder, E.F.J. de/ M.C. Geluk/ I.L. Ritsema/ W.E. Westerhoff/ T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*, Groningen/Houten.
- Rap, J. / A.J. Wullink, 2016: *Schoorl, Heereweg 77, gemeente Bergen (NH). Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek, verkennende/karterende fase*, Utrecht (Transect-rapport 1004).
- Rijks Geologische Dienst, 1984: *Geologische Kaart van Nederland, blad 19 West Alkmaar, schaal 1:50.000*, Haarlem.
- SIKB, 2008: *Archeologische standaard boorbeschrijving, Archeologie Leidraad*, Gouda.
- Valk, L. van der, 1996: *Coastal barrier deposits in the central Dutch coastal plain*, Haarlem (Mededelingen van de Rijks Geologische Dienst 57).
- Visser-Poldervaart, M. / G.P. Alders, 2005: *Bureauonderzoek naar de archeologische waarden in het bestemmingsplangebied Schoorl-Dorpskern en omliggende kernen, gemeente Bergen, Wormer (NH steunpunt cultureel erfgoed)*.
- Vos, P. / M. van der Meulen / H. Weerts / J. Bazelmans, 2018: *Atlas van Nederland in het Holoceen. Landschap en bewoning vanaf de laatste ijstijd tot nu*, Amsterdam.

Websites

- archis.cultureelerfgoed.nl
- beeldbank.cultureelerfgoed.nl
- www.denhelderopdekaart.nl
- hisgis.nl
- ikme.nl
- landschapinnederland.nl/militaire-landschapskaart
- www.bodemloket.nl
- www.dinoloket.nl
- www.pdok.nl
- www.topotijdreis.nl

Lijst van afkortingen en begrippen

Afkortingen

AHN	Actueel Hoogtebestand Nederland
AMK	Archeologische Monumenten Kaart
AMZ	Archeologische Monumentenzorg
Archis	Archeologisch Informatie Systeem
ASB	Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode
AWN	Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland
BP	Before Present (Present = 1950)
GHG	Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand
GLG	Gemiddeld Laagste Grondwaterstand
GPS	Global Positioning System
indet	ondetermineerbaar
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
mv	maaiveld (het landoppervlak)
NAP	Normaal Amsterdams Peil
PvA	Plan van Aanpak
PvE	Programma van Eisen
RCE	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer

Verklarende woordenlijst

¹⁴ C-datering	(ook wel C14-datering) Bepaling van gehalte aan radioactieve koolstof ¹⁴ C van organisch materiaal (hout, houtskool, veen, schelpen e.d.) waaruit de ¹⁴ C-ouderdom kan worden afgeleid. Deze ouderdom wordt opgegeven in jaren vóór 1950 na Chr. (jaren BP) met daaraan toegevoegd de aan de meting verbonden mogelijke afwijking (standaarddeviatie)
Allerød tijd	Korte, relatief warme periode uit de laatste ijstijd (Weichselien), ca. 11.800-11.000 jaar geleden
antropogeen	Ten gevolge van menselijk handelen (door mensen veroorzaakt/gemaakt)
Archis-melding	Elke melding bij het centraal informatiesysteem (Archis)
artefact	Alle door de mens vervaardigde of gebruikte voorwerpen
bioturbatie	Verstoring van de oorspronkelijke bodemstructuur en/of transport van materiaal door plantengroei en dierenactiviteiten
Bølling tijd	Korte, relatief warme periode uit de laatste ijstijd (Weichselien), ca. 13.500-12.000 jaar geleden
Boreaal	Tijdvak, onderafdeling van het Holoceen, gekarakteriseerd door een gematigd en continentaal klimaat en een bebost landschap gedomineerd door loofbomen (datering ca. 6800-5500 voor Chr.)
buitendijks	Gronden die aan de rivierzijde van een dijk liggen. In het buitendijkse gebied liggen de uiterwaarden
castellum	Romeins legerkamp
conservering	Mate waarin grondsporen, anorganische en organische archeologische resten bewaard zijn
couperen	Het maken van één of meer verticale doorsneden door een spoor of laag om de aard, diepte, vullingen, vorm en relaties met andere fenomenen vast te stellen
crematie	Begraving met gecremeerd menselijk bot
crevasse	Doorbraakgeul door een oeverwal
dagzomen	Aan de oppervlakte komen, zichtbaar worden van gesteenten (met inbegrip van zand, klei, etc.)

dekzand	Fijnzandige afzettingen die onder periglaciale omstandigheden voornamelijk door windwerking ontstaan zijn; de dekzanden van het Weichselien vormen in grote delen van Nederland een 'dek' (Formatie van Bostel)
Dryas	Laatste gedeelte van de laatste ijstijd (Weichselien), ca. 20.000-10.000 jaar geleden
Edelmanboor	Een handboor voor bodemonderzoek
Eemien	Interglaciaal tussen de voorlaatste en laatste ijstijd (Saalien en Weichselien), ca. 130.000-120.000 jaar geleden
eerdgrond	Grond met een humushoudende minerale bovengrond van meer dan 50 cm, ontstaan door invloed van de mens
eolisch	Door de wind gevormd, afgezet
estuairien	Afgezet in een estuarium
estuarium	Inham aan de kust waarin met name het getijde grote invloed uitoefent op het landschap, bijvoorbeeld de Westerschelde
fluviaal	Door rivieren gevormd, afgezet
fluvioglaciaal	Door smeltwater (afkomstig van gletsjers) afgezet
gaafheid	Mate van (fysieke) verstoring van de bodem, zowel in verticale zin (diepte) als in horizontale zin (omvang)
Hollandveen	Holocene formatie, ontstaan vanaf 3500 voor Chr.
Holoceen	Jongste geologisch tijdvak dat nog steeds voortduurt (vanaf de laatste ijstijd: ca. 8800 jaar voor Chr.)
horizont	Kenmerkende laag binnen de bodemvorming
humus	Organische stoffen bevattend; bestaande uit resten van planten en dieren in de bodem
ijzeroer	IJzeroxydehydrat, een ijzererts dat vooral in vlakke landstreken, in dalen en moerassige gebieden op geringe diepte voorkomt
in situ	Achtergebleven op exact de plaats waar de laatste gebruiker het heeft gedeponeerd, weggegooid of verloren
inhumatie	Begraving met niet gecremeerd menselijk bot
interstadiaal	Een warmere periode tijdens een ijstijd (glaciaal)
kom	Laag gebied waar na overstroming van een rivier vaak water blijft staan en klei kan bezinken
kreek	Waterweg waarbij het water vanuit zee of rivier onder invloed van het getijde in- en uitstroomt
kronkelwaard	Deel van een stroomgebied omgeven – en grotendeels opgebouwd – door een meander
kwel	Door hydrostatische druk aan het oppervlakte treden van grondwater
kwelder	zie schor
laag	Een vervolgbare grondeenheid die op archeologische of geologische gronden als eenheid wordt onderscheiden
leem	Grondsoort die wordt gekenmerkt door een samenstelling van meer dan 50% silt, minder dan 50% zand en minder dan 25% klei
Limes	de noordgrens van het Romeinse rijk
lithologie	Wetenschap die zich bezighoudt met de beschrijving en het ontstaan van de sedimentaire gesteenten
löss	Door de wind gevormde afzetting van zeer fijnkorrelig materiaal waarvan het overgrote deel van de korrels (60-85%) kleiner is dan 0,063 mm
lutum	Kleideeltjes kleiner dan 0,002 mm
meander	Min of meer regelmatige lusvormige rivierbocht
meanderen	(van rivieren of beken) Zich bochtig door het landschap slingeren
oeverwal	Langgerekte rug langs een rivier of kreek, ontstaan doordat bij het buiten de oevers treden van de stroom het grovere materiaal het eerst bezinkt

OSL-datering	Dateringsmethode waarmee op grond van energieverval kan worden bepaald wanneer een fragment kwarts (zand) voor het laatst heeft blootgestaan aan direct zonlicht
oxidatie	Reactie met zuurstof (roesten/corrosie bij metalen; 'verbranding' bij veen)
plaggendek	Verhoogd bouwland, ontstaan door ophoging ten gevolge van bemesting. Voor de bemesting werden plaggen of met zand vermengde potstalmest opgebracht
plangebied	Gebied waarbinnen de realisering van de planvorming het bodemarchief kan bedreigen
Pleistoceen	Geologisch tijdperk dat ca. 2,3 miljoen jaar geleden begon. Gedurende deze periode waren er sterke klimaatswisselingen van gematigd warm tot zeer koud (de vier bekende ijstijden). Na de laatste ijstijd begon het Holoceen (ca. 8800 voor Chr.)
podzol	Goed ontwikkelde bodem in gebieden met veel neerslag
pollenanalyse	De bestudering van fossiele stuifmeelkorrels en sporen waardoor een beeld van de vegetatiegeschiedenis gevormd kan worden. Uit de vegetatiegeschiedenis kan het klimaat worden gereconstrueerd
prehistorie	Dat deel van de geschiedenis waarvan geen geschreven bronnen bewaard zijn gebleven
rivierduin	Door verstuiving uit een riviervlakte hierlangs ontstaan duin (in Nederland meestal Weichselien of Vroeg Holoceen van ouderdom)
Saalien	Voorlaatste ijstijd, waarin het landijs tot in Nederland doordrong en de stuwwallen werden gevormd, ca. 200.000-130.000 jaar geleden
schor	Zandgrond in een getijdenwater; staat alleen onder water bij zeer hoog tij, begroeid
silt	Zeer fijn sediment met grootte 0,002-0,063 mm
slak	Steenachtig afval van metaal- of aardewerkproductie
slik	Zandgrond in een getijdenwater; staat onder water bij vloed en valt droog bij eb, kwelder onbegroeid; wad
spieker	Op palen geplaatst opslaghuisje
strandvlakte	Groot vlak zandig gebied tussen twee strandwallen
strandwal	Langs de kust gevormde langgerekte zandrug die uitsteekt boven het gemiddelde hoogwaterniveau; geeft in Nederland de oude ligging van de kustlijn weer
stratigrafie	Opeenvolging van lagen in de bodem
stroomgordel	Het geheel van rivieroeverwal-, rivierbedding- en kronkelwaard-afzettingen, al dan niet met restgeul(en)
stroomrug	Oude riviergeul die zodanig is opgehoogd met zandige afzettingen dat de rivier een nieuwe loop heeft gekregen; blijft door inklinking van de komgebieden als een rug in het landschap liggen
stuwwal	Door de druk van het landijs in het Saalien opgedrukte rug van scheefgestelde preglaciale sedimenten
terras (rivier-)	Door een rivier verlaten en daarna versneden dalbodern
vaaggronden	Minerale gronden zonder duidelijke podzol-B-horizont, zonder briklaag en zonder minerale eerdlaag
vicus	Een burgerlijke nederzetting uit de Romeinse tijd met een stedelijk karakter maar zonder stadsrechten
vindplaats	Ruimtelijk begrensd gebied waarbinnen zich archeologische informatie bevindt
Weichselien	Geologische periode (laatste ijstijd, waarin het landijs Nederland niet bereikte), ca. 120.000-10.000 jaar geleden
zavel	Grondsoort die tussen 8 en 25% lutum (kleideeltjes kleiner dan 0,002 mm) bevat
zeldzaamheid	Mate waarin een bepaald type monument schaars is (of is geworden) voor een periode of in een gebied

Bijlage 1: Topografische kaart

Legenda

 plangebied

IDDS
's- Gravendijkseweg 37
2201 CZ Noordwijk
info@idds.nl
IDDS.NL

Postbus 126
2200 AC Noordwijk
info@idds.nl
T 071 - 402 85 86

integrale expertise bij ruimtelijke ontwikkeling

Project: Heereweg 56, Schoorl

OM nr.: 5126371100

Versie: 1

Projectnr.: A1084

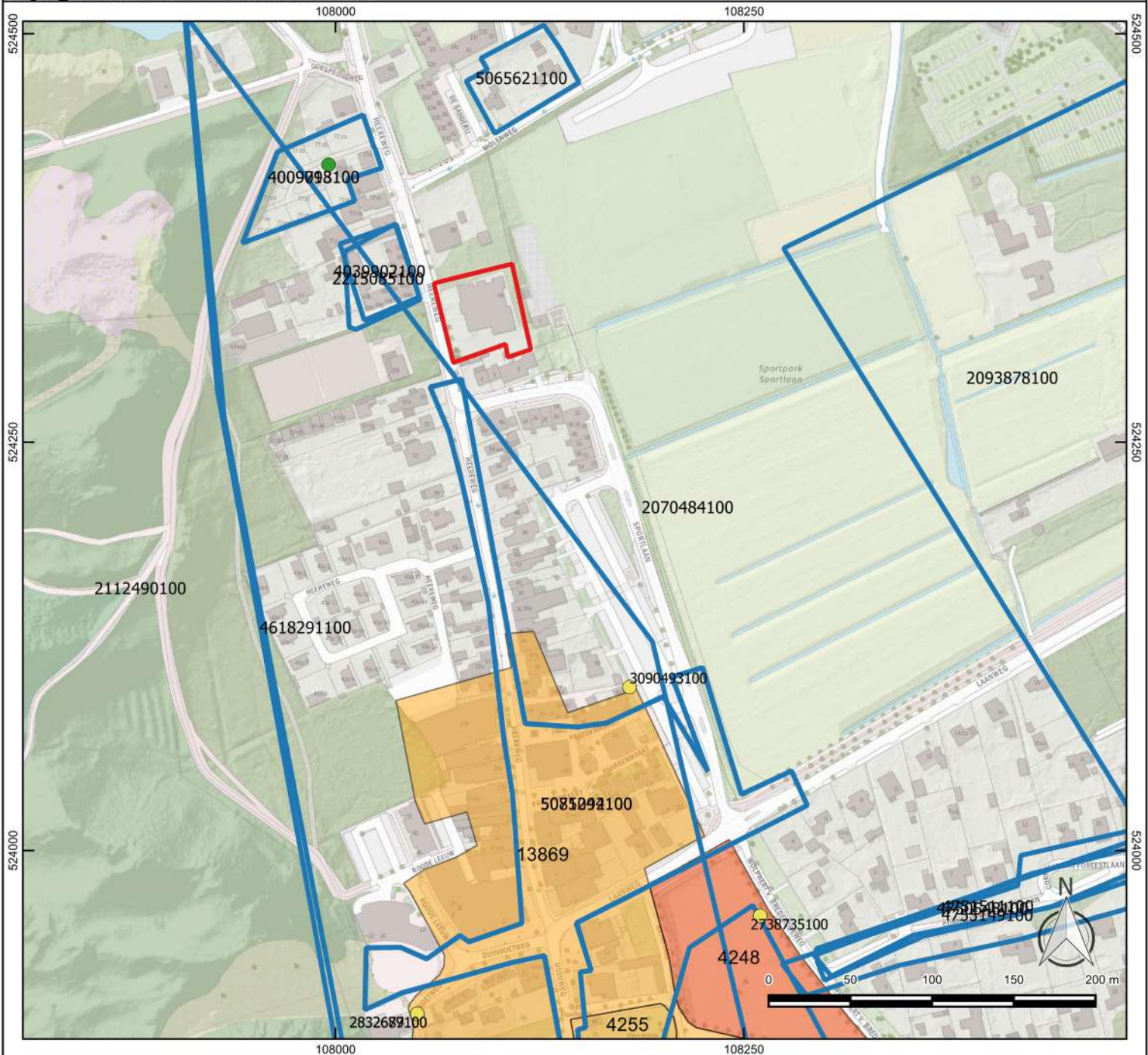
Formaat: A4

Schaal: 1:25.000

Datum: 21-10-2021

Tekenaar: SMO

Bijlage 2: ARCHIS informatie kaart

Legenda

plangebied	Archeologische terreinen
onderzoeksmeldingen_vlak	Terrein van archeologische waarde
● vondstlocaties_punt	Terrein van hoge archeologische waarde
● vondstmeldingen_punt	Terrein van zeer hoge archeologische waarde
	Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd
	Water

IDDS
's- Gravendijkseweg 37
2201 CZ Noordwijk
IDDS.NL

Postbus 126
2200 AC Noordwijk
info@idds.nl
T 071 - 402 85 86

Project: Heereweg 56, Schoorl

OM nr.: 5126371100

Versie: 1

Projectnr.: A1084

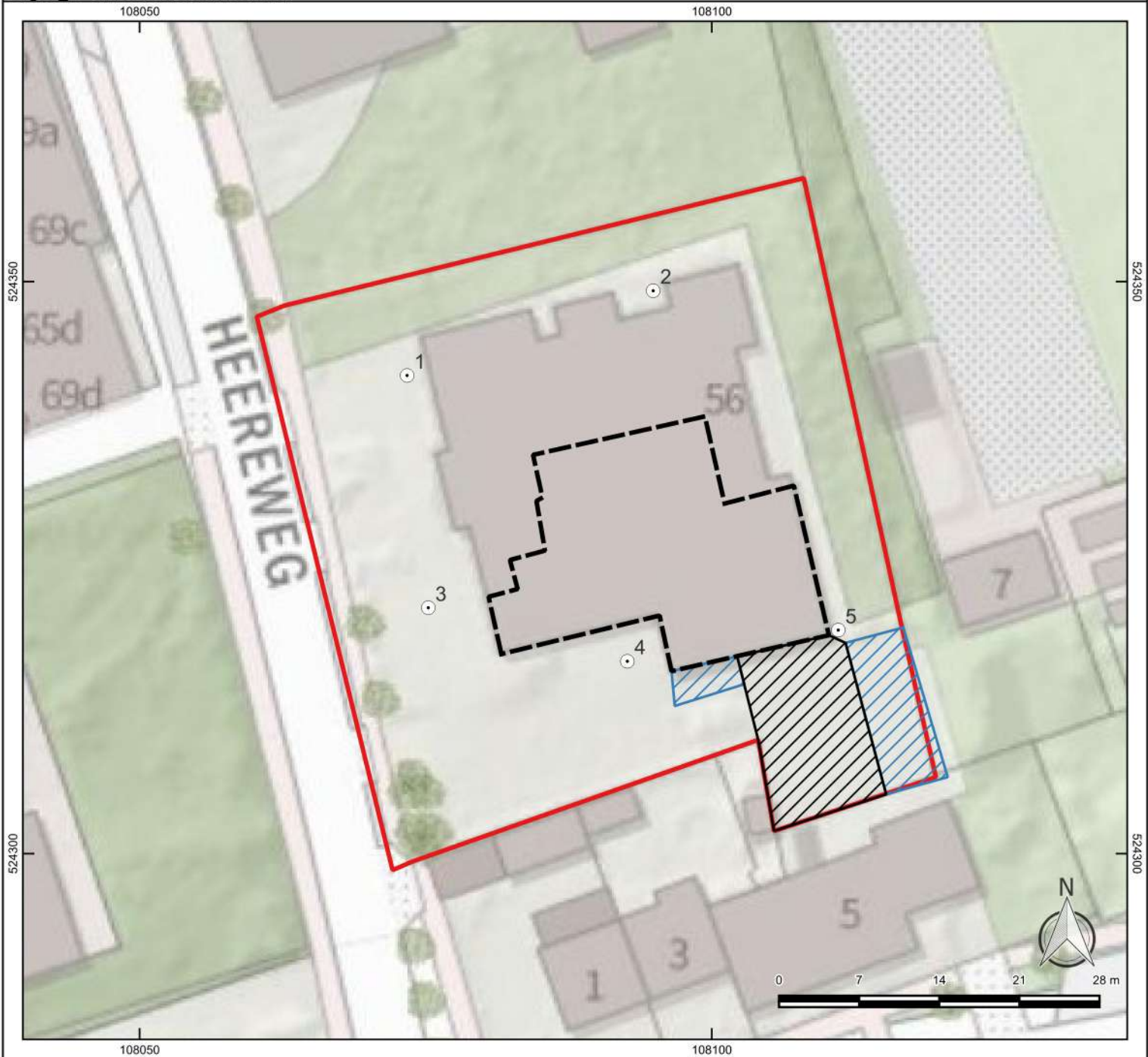
Formaat: A4

Schaal: 1:3.500

Datum: 21-10-2021

Tekenaar: SMO

Bijlage 3: Boorlocatiekaart

Legenda

- plangebied
- boringen
- nieuwbouw 1981
- asfalt
- stelcon

IDDS
's- Gravendijkseweg 37
2201 CZ Noordwijk
info@idds.nl
IDDS.NL

Postbus 126
2200 AC Noordwijk
info@idds.nl
T 071 - 402 85 86

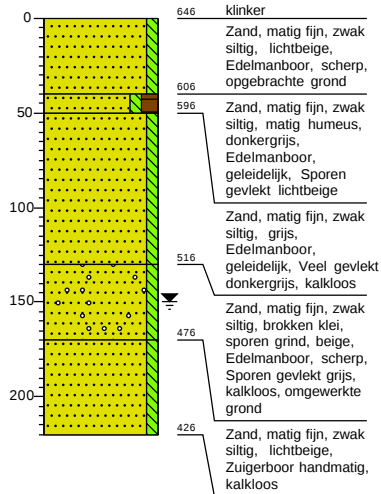
integrale expertise bij ruimtelijke ontwikkeling

Project: Heereweg 56, Schoorl	
OM nr.: 5126371100	Versie: 1
Projectnr.: A1084	Formaat: A4
Schaal: 1:500	Datum: 25-11-2021
Tekenaar: SMO	

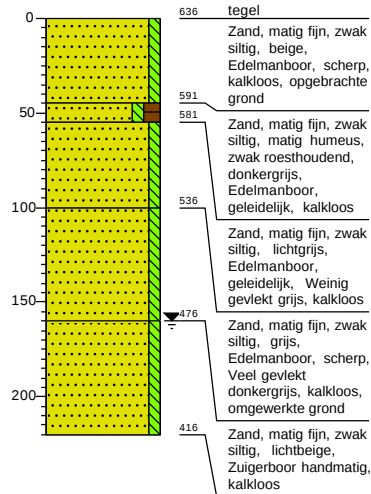
Bijlage 4: Boorbeschrijvingen

Boring: 1

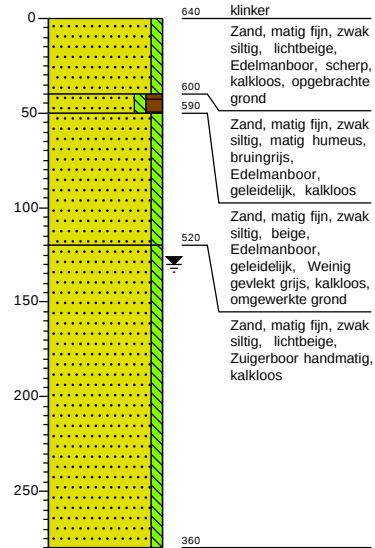
Datum: 4-11-2021
 X: 108073,37
 Y: 524341,79
 Hoogte (m NAP): 6,463

Boring: 2

Datum: 4-11-2021
 X: 108094,87
 Y: 524349,20
 Hoogte (m NAP): 6,364

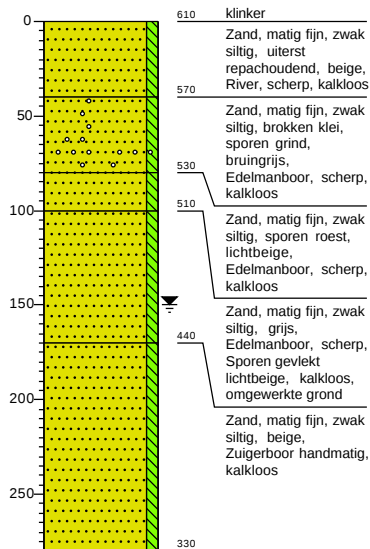
Boring: 3

Datum: 4-11-2021
 X: 108075,21
 Y: 524321,49
 Hoogte (m NAP): 6,403

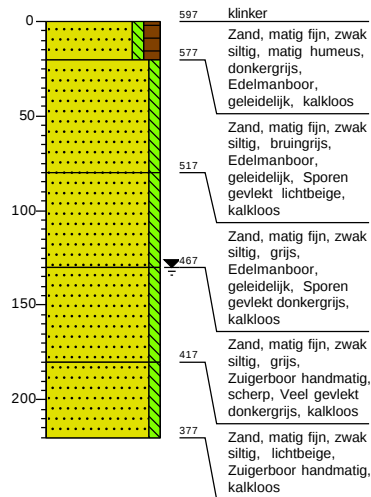

Boring: 4

Datum: 4-11-2021
 X: 108092,61
 Y: 524316,80
 Hoogte (m NAP): 6,101

Boring: 5

Datum: 4-11-2021
 X: 108111,05
 Y: 524319,53
 Hoogte (m NAP): 5,97

Legenda (conform NEN 5104)

grind

	Grind, siltig
	Grind, zwak zandig
	Grind, matig zandig
	Grind, sterk zandig
	Grind, uiterst zandig

zand

	Zand, kleiig
	Zand, zwak siltig
	Zand, matig siltig
	Zand, sterk siltig
	Zand, uiterst siltig

veen

	Veen, mineraalarm
	Veen, zwak kleiig
	Veen, sterk kleiig
	Veen, zwak zandig
	Veen, sterk zandig

klei

	Klei, zwak siltig
	Klei, matig siltig
	Klei, sterk siltig
	Klei, uiterst siltig
	Klei, zwak zandig
	Klei, matig zandig
	Klei, sterk zandig

leem

	Leem, zwak zandig
	Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

	zwak humeus
	matig humeus
	sterk humeus
	zwak grindig
	matig grindig
	sterk grindig

geur

	geen geur
	zwakke geur
	matige geur
	sterke geur
	uiterste geur

olie

	geen olie-water reactie
	zwakke olie-water reactie
	matige olie-water reactie
	sterke olie-water reactie
	uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

	>0
	>1
	>10
	>100
	>1000
	>10000

monsters

	geroerd monster
	ongeroerd monster
	volumering

overig

	bijzonder bestanddeel
	Gemiddeld hoogste grondwaterstand
	grondwaterstand
	Gemiddeld laagste grondwaterstand

	slib
	water

Legenda afkortingen Archeologische Boorbeschrijving (conform ASB 2008)

Percentages en Mediaan

Klasse	Zandmediaan
Uiterst fijn	63-105 µm
Zeer fijn	105-150 µm
Matig fijn	150-210 µm
Matig grof	210-300 µm
Zeer grof	300-420 µm
Uiterst grof	420-2000 µm

Nieuwvormingen

(1=spoor, 2=weinig, 3=veel)

Afkorting	Nieuwvormingen
FEC	IJzerconcreties
FFC	Fosfaatconcreties
FOV	Fosfaatvlekken
MNC	Mangaanconcreties
ROV	Roestvlekken
VIV	Vivianiet
VKZ	Verkiezeling
ZAV	Zandverkittingen

Bodemkundige interpretaties

Code	Bodemkundige interpretaties
BOD	Bodem
BOV	Bouwvoor
ESG	Esgrond
GLE	Gleyhorizont
HIN	Humusinspoeling
INH	Inspoelingshorizont
KAT	Katteklei
KBR	Klei, brokkelig
LOO	Loodzand
MOE	Moedermateriaal
OMG	Omgewerkte grond
OPG	Opgebrachte grond
OXR	Oxidatie-reductiegrens
POD	Podzol
RYP	Gerijpt
TKL	Top kalkloos
TRP	Terpaarde
UIT	Uitspoelingshorizont
VEN	Vegetatieniveau
VNG	Gelaagd vegetatieniveau
VRG	Vergraven

Bodemhorizont

Code	Bodemhorizont	Omschrijving
BHA	A-horizont	Minerale bovengrond
BHAB	AB-horizont	Overgangshorizont
BHAC	AC-horizont	Overgangshorizont
BHAE	AE-horizont	Overgangshorizont
BHB	B-horizont	Inspoelingshorizont
BHBC	BH-horizont	Overgangshorizont
BHC	C-horizont	Uitgangsmateriaal
BHE	E-horizont	Uitspoelingshorizont
BHEB	EB-horizont	Overgangshorizont
BHO	O-horizont	Strooisellaag
BHR	R-horizont	Vast gesteente

Sedimentaire karakteristiek, laaggrens

Afkorting	Afmeting overgangszone	Klasse
BDI	≥ 3,0 - < 10,0 cm	Basis diffuus
BGE	≥ 0,3 - < 3,0 cm	Basis geleidelijk
BSE	< 0,3 cm	Basis scherp

Kalkgehalte

Code	Kalkgehalte
CA1	Kalkloos
CA2	Kalkarm
CA3	kalkrijk

Archeologische indicatoren

(1=spoor, 2=weinig, 3=veel)

Code	Omschrijving
AWF	Aardewerkfragmenten
BST	Baksteen
GLS	Glas
HKB	Houtskoolbrokken
HKS	Houtskoolspikkels
MXX	Metaal
OXBO	Onverbrand bot
OXBV	Verbrand bot
SGK	Gebroken kwarts
SLA	Slakken/sintels
SVU	Vuursteen
SXX	Natuursteen
VKL	Verbrande klei
VSR	Visresten

Bijlage 5: Periodentabel

